

Handläggare:
Christoffer Carlsson
Telefon: 508 27 692**Till**
Idrottsnämnden

Etablering av ny båtbottentvätt med privat aktör

Förvaltningens förslag till beslut

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande godkänns som svar på punkt 3 i beslut § 8 Stöd avseende båtbottentvättar (Dnr 3.4/2022/1702).

Marina Högländ
IdrottsdirektörCarina Braun
Avdelningschef

Sammanfattning

Idrottsnämnden har i kommunfullmäktiges budget 2021 och 2022 fått uppdraget att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden verka för att en ny båtbottentvätt inrättas inom kommunen.

För att kunna etablera en ny båtbottentvätt inom kommunen, med en privat aktör, behöver förvaltningen upphandla det genom ett tjänstekontrakt eller tjänstekoncession. Att upphandla en privat aktör att driva båtbottentvätt inom kommunen innebär en del juridiska risker, bland annat risken för att förfarandet kommer utgöra en otillåten offentlig säljverksamhet. Ytterligare konsekvens med att upphandla en båtbottentvätt, är att befintliga båtbottentvättar kommer få det fortsatt svårt med sin lönsamhet. Kan inte de befintliga båtbottentvättarna, drivna av ideella föreningar, få lönsamhet i sin verksamhet kan dess medlemmar komma att avveckla verksamheterna. Förvaltningen bedömer därigenom att konsekvensen av att gå vidare med ett sådant förfarande kan minska istället för att öka tillgången på båtbottentvättar för kommunens båtägare.

Förvaltningen förslår därför att idrottsnämnden fortsätter att stödja och allmänt främja de ideella föreningar som driver befintliga båtbottentvättar inom kommunen, istället för att själva aktivt etablera en ny båtbottentvätt tillsammans med en privat aktör.

Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget 2021 fick idrottsnämnden tillsammans med miljö- och hälsoskydds nämnden uppdrag att verka för att en båtbottentvätt inrättas senast år 2021.

År 2022 fick idrottsnämnden fortsatt uppdraget att tillsammans med miljö- och hälsoskydds nämnden verka för att en båtbottentvätt inrättas av en privat aktör senast 2022. Idrottsnämnden ska även under 2022 fortsatt samverka med båtklubbar inom staden i syfte att minska miljöfarliga utsläpp från båtverksamheterna.

Inom Stockholms stad finns det två aktiva båtbottentvättar, varav bägge ägs och drivs av privata aktörer (ideella föreningar). Det finns en belägen i Saltsjön vid Stora Hunduddens varvsförening och en i Mälaren vid Ulvsundavikens varvsförening. Båda varvsföreningarna har kontaktat idrottsförvaltningen med förfrågan om stöd till verksamheten eftersom det är mycket svårt att få lönsamhet i en båtbottentvätt.

Idrottsnämnden beslutade den 14 juni 2022 i § 8 Stöd avseende båtbottentvätt att bevilja ekonomiskt stöd till Ulvsundavikens varvsförening och Stora Hunduddens varvsförening.

Förvaltningen har under år 2021 i genomförandet av budgetuppdraget med etablering av båtbottentvätt bedömt att det av flera orsaker inte är lämpligt eller kostnadseffektivt att förvaltningen i egen regi driver båtbottentvätt. Den lösning som bedömdes som eventuellt genomförbar var att idrottsnämnden genom upphandling etablerar en båtbottentvätt med en privat aktör, men även det bedömdes innebära för många osäkra parametrar.

Under arbetet med uppdraget att etablera en ny båtbottentvätt med en privat aktör upptäcktes ett flertal svårigheter. Förvaltningen lämnade därför förslag om att idrottsnämnden skulle utge ett ekonomiskt stöd till de befintliga föreningarna som driver båtbottentvättar inom kommunen och samtidigt ställa krav på ökad tillgänglighet. Förvaltningens uppfattning är att det är den bästa och ekonomiskt mest fördelaktiga lösningen på att säkerställa ett utökad utbud av båtbottentvättar och därmed uppfylla budgetuppdraget från år 2021 och 2022.

Idrottsnämnden beslutade att utge stöd, enligt förvaltningens förslag, den 14 juni 2022 i § 8 Stöd avseende båt. Idrottsnämnden beslutade även att förvaltningen ska återkomma med ett ärende kring etablering av en ny båtbottentvätt i samarbete med privat aktör.

Ärendet

Idrottsnämnden beslutade den 14 juni 2022 i § 8 Stöd avseende båtbottentvätt bland annat att idrottsförvaltningen ska återkomma med ett ärende kring etablering av en ny båtbottentvätt i samarbete med privat aktör. Detta tjänsteutlåtande utgör ett svar punkt nr 3 i § 8 Stöd avseende båtbottentvättar (Dnr 3.4/2022/1702).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av administrativa avdelningen i samarbete med avdelningen för idrottsverksamhet utomhus och planeringsenheten.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Idrottsförvaltningen har följande synpunkter och förslag som svar på punkt nr 3 i beslut § 8 Stöd avseende båtbottentvättar (Dnr 3.4/2022/1702).

”Idrottsnämnden beslutar att förvaltningen återkommer med ett ärende kring etablering av en ny båtbottentvätt i samarbete med privat aktör utefter nedan anförande:”

En möjlig lösning för att en extern aktör i samarbete med förvaltningen ska etablera en båtbottentvätt är att förvaltningen upphandlar en aktör som driver den. Det kan genomföras genom en upphandling av tjänstekoncession eller tjänsteleverantör. Förvaltningen har i sitt utredningsarbete kring etablering av båtbottentvättar bedömt alternativet att upphandla extern drift som ett osäkert alternativ. Dels finns det få aktörer på marknaden och dels är förutsättningarna för en upphandling mycket osäkra. Bland annat gick den största aktörer i Stockholmsområdet, BoatWasher AB, i konkurs år 2021.

Innebörden av att upphandla en extern aktör är att den externa aktören på uppdrag av förvaltningen driver en båtbottentvätt. En överhängande risk med att gå vidare med att etablera en ny båtbottentvätt genom ett sådant förfarande med en extern aktör är att det kan utgöra en konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet som kan förbjudas enligt 3 kap. 27 § konkurrenslagen (2008:579). Kortfattat innebär konkurrenslagens regler om offentlig säljverksamhet att det allmänna kan förbjudas att sälja tjänster och varor på ett sätt som begränsar konkurrensen.

Förfaranden som skadar förutsättningarna för en effektiv konkurrens kan förbjudas. I och med den osäkra marknaden för båtbottentvättar och svårigheten att få lönsamhet i verksamheten bedömer förvaltningen att en upphandling av båtbottentvätt skulle innebära att förvaltningen måste tillhandahålla förmånliga villkor

för att det ska lämnas anbud. Det innebär att verksamheten inte bedrivs på marknadsmässiga villkor, utan behöver ske med kommunala subventioner, och förvaltningens förfarande på så sätt kan komma att hämma eller snedvrída utvecklingen av en effektiv konkurrens på den aktuella marknaden.

Förvaltningens bedömning är att mycket talar för att ifall förvaltningen går vidare med att upphandla en extern drift av en båtbottevätt innebär det att rekvisiten för 3 kap. 27 § konkurrenslagen kommer att uppfyllas. Förvaltningens förfarande kan därigenom bli oförenligt med lag och komma att utgöra en otillåten offentlig säljverksamhet.

Förvaltningen bedömer även, oavsett ovan presenterade förutsättningar, att en risk med att förvaltningen etablerar en ny båtbottevätt med en extern aktör, skulle innebära att de två befintliga båtbottevättar inom kommunen får fortsatt stora problem med sin lönsamhet. Kan inte de befintliga båtbottevättarna, drivna av ideella föreningar, få lönsamhet i sin verksamhet kan dess medlemmar komma att avveckla sin verksamhet. En ytterligare möjlig konsekvens därav är att tillgången på båtbottevättar minskar inom kommunen.

Utifrån pågående kontakter med de befintliga båtbottevättarna framgår att det finns en stor outnyttjad kapacitet. De befintliga båtbottevättarna är verksamma på en marknad som inte är fullt etablerad och de har egna organisatoriska utmaningar för att utveckla sin verksamhet. Utbudet av båtbottevättar inom kommunen är i dagsläget större än efterfrågan.

Förvaltningen förespråkar därför att förvaltningen istället fortsätter stödja och allmänt främja de ideella föreningar som vill driva båtbottevättar inom sina småbåtshamnar och därigenom verka för fortsatt tillgång av båtbottevättar för kommunens båtägare.

Ifall förvaltningen går vidare med att upphandla en extern drift av båtbottevätt exkluderar ett sådant förfarande att idrottsnämnden i framtiden kan lämna ytterligare stöd till föreningarna som bedriver båtbottevättar.

Ekonomiska konsekvenser

Sett till rådande förutsättningar bedömer förvaltningen att det mest kostnadseffektiva är att fortsätta med en stödlösning till de föreningar som har båtbottevätt så länge de inte kan få lönsamhet

i verksamheten. Än så länge är efterfrågan alldeles för låg för att få tvättarna att gå ihop ekonomiskt.

Miljökonsekvenser

Syftet är att säkerställa båtbottnstvättars fortsatta verksamhet inom kommunen vilket bedöms ge en positiv påverkan på miljön.
